ԱԾԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ
ԲՈԼՈՐԱՆՈՒԷՐ ԱՆՁՆԱՁՈՀՈՒԹԻՒՆ

1. “Դո՞ւք Ալ Կ՛ուզէք երթալ”
2. Սրբութիւն եւ Սէր
3. “Քու Ի՞նչ Հոգդ, Դո՛ւն
   Հետեւէ Ինծի”
4. "Այս Ձայնը Եկաւ Ո՛չ Թէ
   Ինծի Համար, Այլ՝ Ձեզի Համար"
5. Անոնք Կ՛ապրին
   Ուրիշներու Համար

“ԴՈ՞ՒՔ ԱԼ Կ’ՈՒԶԷՔ ԵՐԹԱԼ”

Յով. Ջ.68

Արտասովոր և դժուար հաւատալի է վերոյիշեալ աննախընթաց խօսքերը Յիսուսի, որ Մարմնացեալ Ծնորհն և Գթութիւն բարոզեց տառապեալ մարդկութեան: Ան որ լացաւ Ղազարոսի գերեզմանին վրայ ու կարեկցեցաւ հինգ հազար անօթիներու, Ան որ ներում շնորհեց զղջացող հանրակնոջ և դատաստան չտեսաւ պոռնկութեան մէջ ընկղմած հոգեկան արկածեալին: Անսպասելիօրէն Ան կը փոխէ Իր շնորհընկալ հանգամանքը հանդէպ Իր ընտրած առաքեալներուն և կը ներկայացնէ անոնց Իր Վարդապետական վերջնագիրը ըսելով. **«Դու՞ք ալ կ’ուզէք երթալ»**:

Այլ խօսքով, «Ազատ զգացէք հրաժարելու ձեր երկնային կոչումէն»: Եթէ չէք փափաքիր դառնալ գաղտնի սպասարկուները երկնային Թագաւորութեան այս չար աշխարհին մէջ, հի՛մայ որոշեցէք ձեր հաստատ և խիզախ մտադրութիւնը: Թէեւ կանչած եմ ձեզ ազատութեան և յաւերժութեան, սակայն այժմ «այս աշխարհի մէջ նեղութիւն պիտի ունենաք, սակայն քաջալերուեցէ՛ք, որովհետեւ ես յաղթեցի աշխարհին»--Յով. ԺՋ.33:

Բարի Հովիւ Յիսուս, որ կորուսեալ ոչխարը գտնելու համար լեռ ու ձոր կը թափառի, ու երբ գտնէ զայն Իր շալակը կ’առնէ, այս պարագային՝ կարծես կը ճամբէ զիրենք փոխանակ ըլլալու երկայնամիտ և բարեհաճ:

Ինչու այս աննման հանգամանքը, կամ եզակի կացութեան պատճառը: Ինչո՞ւ երկնառաք Յիսուս ցոյց կու տայ չափազանց պահանջկոտ կարգապահութիւն Իր աշակերտներէն: Յիսուս բացարձակ հնազանդութիւն կը պահանջէ Իր աշակերտներէն (ուխտեալ շարքայիններէն) որովհետեւ Յիսուսի առաքելութիւնը դէպի այս աշխարհ՝ զբօսապտոյտ մը չէր, այլ՝ Իր հայրենիքը (երկրագունտը) բռնագրաւող օտար վարչակարգի դէմ ըմբոստութիւն և ապստամբութիւն մը ստեղծել էր կամաւոր և ուխտեալ հաւատաւոր եկեղեցիէ:

Յիսուսի վերոյիշեալ խօսքերուն ետին, կայ հոգեկան սպառազինութեան գաղտնի մեթոտ մը զոր Պօղոս առաքեալ կը բացատրէ ուխտեալ հաւատացեալներուն ըսելով.--

«Որովհետեւ մեր պատերազմը մարդոց հետ չէ, այլ՝ երկինքի տակ գտնուողեղ չար ոգիներուն, իշխանութիւններուն և պետութիւններուն, այս խաւար աշխարհի տիրակալներուն դէմ:....Եւ այս բոլորին վրայ՝ հաւատքին վահանը առէ՛ք, որպէզի կարենաք մարել Չարին արձակած մխացող նետերը. Առէք նաեւ փրկութեան սաղաւարտը և Սուրբ Հոգիին սուրը՝ որ Աստուծոյ Խօսքն է»--Եփես. Ջ.12-17

Պօղոս Առաքեալի վերոյիշեալ բացատրութիւնները ուղղուած են ընտրեալ և անձնազոհ հաւատացեալներու որոնց համար "ապրիլ Քրիստոս է և մեռնիլը շահ" կը նշանակէ: Սոյն դասակարգի կամաւոր նուիրեալներու, Պօղոս առաքեալ ցոյց կու տայ խորհուրդը Աւետարանին ըսելով.-- **«Որուն պատգամաւորն եմ ես՝ իմ այս կապանքներովս»**:

Յիսուս Քրիստոսի Աւետարանը թէեւ պարզ բարոզութիւններ ճանչցուած են, սակայն իրենց մէջ կը պարունակեն թաքուն խորհուրդ-

ներ, որոնք թէ՛ սխալ մեկնաբանուած են և թէ ծուռ բացատրուած նախապաշարեալ անձերու կողմէ: Մատթէոս մաքսաւոր, որ ուխտած էր հետեւիլ Յիսուսի կանչին և դառնալ ծառագայ՛թը Անոր լոյսին, իր Վարդապետին բարոզութիւններու ընթացքին լսեց Յիսուսի շանթահարիչ հետեւեալ խօսքերը.

«Մի՛ կարծէք թէ եկայ խաղաղութիւն հաստատելու երկրի վրայ. չեկայ խաղաղութիւն բերելու, այլ՝ սուր:... Ան որ իր խաչը չ՛առներ և ինծի չի հետեւիր, արժանի չէ ինծի: Ով որ իր կեանքը իրեն կը պահէ՝ պիտի կորսնցնէ զայն, և ով որ իր կեանքը կը կորսնցնէ ինծի համար՝ պիտի գտնէ զայն»--Մատթ. Ժ.34-39:

Կայծակնահար Մատթէոս աշակերտը, աստիճանաբար ճանչցաւ իր աւետարանչական կոչումը որ Փարիսեցիներու կրաւորական հաւատքի միաբանութեան չէր նմաներ, այլ՝ իր աշակերտութիւնը դառնալու էր խիզախ և անձնուէր ծառայութիւն Աստուծոյ Թագաւորութեան համար:

Յիսուս բարձրաբարբառ բարոզեց սէր և դարձաւ Մարմնացումը Իր Հօր հարազատ Կերպարին որպէս Բարեգութ և ողորմած Աստուած, սակայն Անոր առաքելութիւնը ունէր նաեւ այլ թիրախ՝ նպատակ մը:

Ստեղծել և կազմակերպել, Սատանայի տիրապետութեան մէջ՝ աստուածային ներկայութիւն մը, հակա-չա՛ր և սրբակենցաղ Հիմնարկութիւն (Եկեղեցի) մը, որ ի վերջոյ պիտի յաղթանակէ չարին ու Յիսուսի Երկրորդ Գալուստով պիտի վերականգնէ այն Արքայութիւնը որուն համար ստեղծուած էր այս աստուածակերտ երկրագունտը:

Այսպիսի վախճանական նպատակի մը համար Յիսուս արտայայտեց նաեւ այս խորհրդաւոր խօսքերը.--

«Երկրի վրայ կրակ ձգելու եկայ. և որքա՜ն կը փափաքիմ որ արդէն իսկ բորբոքած ըլլայ»--Ղուկ. ԺԲ.49:

Յիսուս՝ Միածինն Աստուծոյ ղրկուեցաւ այս աշխարհ հիմնելու համար ստորերկրեայ գաղտնի սուրբ կազմակերպութիւն մը վառ պահելու Ճշմարտութեան, Արդարութեան, Բարիի և Բարոյականի արժէքները մարդկային ընկերութենէ ներս: Որովհետեւ մոլորութեան իշխանը իր սուտ խաբէութեամբ մոլորեցուցած էր աստուածակերպար մարդուն արգաւանդ և թելադրական խորհուրդները: Խորհող և տրամաբանող մարդը դարձուցած էր անասնակենցաղ բանական և անլոյս ծրագրան:

Աստուած այնպէս սիրած էր աշխարհը, որ առաքեց Իր Միածինը, որպէսզի ով որ Անոր հաւատայ և յանձն առնէ ըլլալ Երկնային Թագաւորութեան գործակալ, պիտի արժանանայ երանելիներու և երկրի կառավարիչներու հոյլին: Բոլոր անկեղծ հաւատացեալները որոնք անտեղեակ են չարին համաշխարհային գործունէութիւններու մասին, Յիսուս բացայայտօրէն կը զգուշացնէ զանոնք որ ըլլան գիտակից և սպառազէն: Կարդանք Յիսուսի գաղտնի յորդորները որ պատուիրեց Իր աշակերտներուն.

Ա.--**«Իմ Հօրս ով կ՛երթամ, և այլեւս պիտի չտեսնէք զիս, դատաստանի համար՝ որովհետեւ այս աշխարհի իշխանը դատապարտուած է»**--Յով.ԺԶ.11: Որովհետեւ լուսահանդերձ Գալիլեացին կ՛ապրի յաւիտենակա՛ն ժամանակի մէջ, Սատանային դատապարտութիւնը կը կանխաձայնէ որպէս անցեալի դէպք մը (դատապարտուած է): Յիսուս կասկած չունի Իր տիեզերական յաղթանակին նկատմամբ, որովհետեւ

փարած է Յաւերժին, և վստահած Իր Անձը Մշտնջենական Զօրութեան:
Բ.--**«Այլեւս երկար պիտի չխօսիմ ձեզի հետ. կու գայ այս աշխարհի իշխանը, և ան իմ վրաս ոչ մէկ իշխանութիւն ունի»** Յով.--ԺԴ.30:

Յիսուսի փորձութիւնը (մաբառումներն ու պայքարները) Սատանային հետ տեղի ունեցան ո՛չ միայն անապատին մէջ 40 օրեր, այլ՝ սկսեալ Իր ծնունդով Բեդլեհէմի մէջ: Սատանան զգենալով Հերովդէս թագաւորի երեւոյթը՝ փորձեց որոգայթով կորսնցնել Զայն: Գալիլիոյ լճակին մէջ, Սատանան փոխակերպուելով մրրկաշունջ փոթորիկի, ջանաց ծովամոյն ընել Զայն: Անապատի անօթութեան և ծարաւութեան ընթացքին, Սատանան կաշառել ջանաց Յիսուսը աշխարհի հարստութեամբ և փառքով:

Գողգոթայի սարին վրայ երբ Անստուեր Լոյսը ցմրուր կը խմէր մահուան գաւաթը, Սատանան վերջին անգամ եւս փորձեց Զինք՝ խոստանալով տալ Անոր աշխարհի բոլոր թագաւորութիւնները ու անոնց փառքը առա՛նց Խաչի Ճանապարհին, եթէ գետին իյնալով երկրպագէ ուխտադրուժ և սեղանանենիք Բելիար Սատանային: Դիւցազն Աստուածորդին գոռաց, «Ետին գնայ, Սատանա՛»: Յիսուսի գոռումն ու գոչումէն խաւարեցան երկինք ու երկիր, մինչեւ որ Միածինը աւանդեց Իր Հոգին Հօր Աստուծոյ լուսեղէն Ձեռքերուն ապահովութեան:
գ.--Պօղոս Առաքեալ, որ բանսարկուին աղանդահնար սադրանքներով կաշկանդուած և թակարդուած էր նախ քան ազատուիլը իր կամաշարժ ներքնագոյն «ես»էն, այսպէս կը գրէ Եփեսացւոց Եկեղեցիին,

«Անցեալին դուք հոգեւորապէս մեռած էիք ձեր մեղքերուն և յանցանքներուն հետեւանքով, որոնց մէջ առեն մը կ՛ընթանայիք ըստ այս աշխարհի սովորութեան համացայն, ենթարկուելով Սատանային որ մթնոլորտին մէջ գործող ոգեղէն ոյժերուն իշխանն է, և ներկայիս կը գործէ ապստամբութեան որդիներուն մէջ, որոնց կարգին ժամանակ մը մենք բոլորս ալ նոյնպէս կ՛ապրէինք մեր մարմնի կիրքերով և կը կատարէինք մարմնի և մտքի ցանկութիւնները: Եւ իրօք բարկութեան որդիներ էինք ուրիշներու նման»
--Եփեսացիս Բ.1-3:

Մինչեւ Յիսուսի յայտնութիւնը Իր հրեղէն և սրբացուցիչ փայլատակումով, Փարիսեցի Պօղոս կը ծաղկէր սակայն չէր պտղաբերէր որովհետեւ Սատանան խաւարեցուցած և ապականած էր անոր իմացական և հոգեւոր մտածումները: Ան կը տրամաբանէր, սակայն իր մտքի մռայլ հայելին ծուռ և այլասերած կը յայտնէր ճշմարիտը: Պօղոս Առաքեալ՝ աշակերտելէ յետոյ Յարուցեալ և Հոգեղէն Յիսուսին, կը տենչայ և կը բաղձայ տեսնել համայն մարդկութիւնը ազատագրուած այժմու (չար ոգիի) իշխանութեան, իշխանէն որ այժմ կը ներգործէ աստուածընդդէմ ապստամբներու և ամօթի մարգարէներու խորհուրդներէն ներս որպէս արուեստ և երաժշտութիւն:

Աստուածակերտ մարդ՝ որ դարձած էր բանաւոր տիղմ և անասնաբարոյ բանական, Յիսուսի աշխարհ գալով, գտաւ այն առասանը (աստուածային սիրոյ ճգողական ոյժը) որ մարմնացած էր լուսաճաճանչ Գալիլեացի Վարդապետին մէջ: Ճառագայթող յաւերժաբոյր ճշմարտութիւններն ու սիրոյ արտայայտութիւնները որքան ալ հմայիչ երեւան, զանոնք կատարելը այնքան ալ դիւրին չէ: Կեանքի բոլոր ոլորտները թափանցող “Խաչի Ճամբան” երբ դարձաւ պայծառ և հասկնալի,

աշակերտները սկսան տարակուսիլ և թերահաւատիլ իրենց կոչման և պաշտօնին: Յիսուս Իր անկապտելի և ինքնայատուկ զօրութեամբ՝ Իր ապրումէն հորիզոն մը բացաւ աշակերտներուն սրտերուն մէջ՝ կամըրջելու զանոնք ժամանակաւորէն, դէպի Անժամանցելին:

Մովսէս մարգարէն ականատես եղած էր Այրող Մորենիին և ստացաւ կանչը և առաքելութիւնը ազատագրելու Իսրայէլի սերունդը:

Պետրոս, Յովհաննէս և Յակոբոս՝ իրենց մարմնակա՛ն աչքերով վկայ եղան Պայծառակերպեալ Յիսուսը լերան կատարէն և ստացան պատուէրը **անսալու**

"Այս է Իմ սիրելի Որդիս Ասոր մտիկ ըրէք",

այլ խօսքով իրենց ուշադրութիւնը դարձնելու ոչ թէ աւանդական և ազգակրօնական մարգարէներու, նման Մովսէսի և Եղիայի որոնց համար մարդկութիւնը՝ միայն իրե՛նց ցեղը կը ճանչցուէր, այլ սիրել նաեւ համա՛յն մարդկութիւնը:

Աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն մէջ, տեսնել աստուածակերպար մարդը, և կարեկցիլ անոր որպէս եղբայր և քոյր: «Սիրել Թշնամին», միայն քաղաքական և ազգային Թշնամիին չէր ուղուած, այլ նայեւ հեթանոս և կռապաշտ կարծեցեալներուն համար ալ:

Յիսուս՝ Իր ապրումով, Իր բոլոր աշակերտները, տասներկուքն ալ միասին, բարձրացուց հոգեկան բարձունքը անսասան հաւատքի, նուիրումի և զոհողութեան: Սակայն աւա՛ղ որ ոմանք չ՛ըմբռնեցին այդ վսեմ և հոգեպարար «բացուած երկինք»ի տեսիլք իմաստը, և թողուցին իրենց Երկնաւոր Վարդապետը ու հեռացան: Անոնք չունեցան հոգեկան այն վեհ քաջութիւնը, անձնուրացութիւնը և սէրը զոհելու ներկան և ժամանակաւորը, ստանալու համար անթառամն ու անվախճան կեանքը:

Պետրոս Առաքեալ, հակառակ իր հոգեկան տկարութեան և թերութեան յառաջ խոյացաւ, և որպէս խօսնակը մնացեալ աշակերտներուն՝ ըսաւ Յիսուսի.

«Տէր, որո՞ւն պիտի երթանք: Դո՛ւն յաւիտենական կեանքի խօսքեր ունիս: Եւ մենք հաւատացինք ու ճանչցանք թէ դո՛ւն ես Քրիստոսը՝ Աստուծոյ Որդին»

Պետրոսի սոյն քաջակորով միջամտութեամբ և համոզումով էր, որ կազմուեցաւ աշակերտներու միաբանութիւնը և զինք դարձուց գլխաւոր առաքեալը Յիսուսի Եկեղեցիին: Յիսուսի ցոյց տուած հոգեկան բարձունքի ընդմէջէն, Պետրոս ոչ միայն տեսաւ պայքարի և մաքառումի պատճառելիք ցաւն ու տառապանքը, այլ անոր ետին թաքնուած յաւերժաբոյր կերպարանափոխութիւնը՝ դառնալու որդեգիրները Աստուծոյ:

Եբրայեցիս մատենագրին նման, մենք եւս

«Նայինք Յիսուսին՝ հաւատքի Ջօրագլուխին, զայն կատարեալ դարձնողին՝ որ Իր առջեւ դրուած ուրախութեան փոխարէն յանձն առաւ խաչը, արհամարեց ամօթը և նստաւ Աստուծոյ աթոռին աջ կողմը»:

Ջատիկ, Ապրիլ 15, 1990
Թորոնթօ

Ս Ր Բ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն ԵՒ Ս Է Ր

Սրբութիւնը վեհագոյն և վսեմագոյն հանգմանբն ու յատկութիւնն է որ կրնանբ վերագրել Գերագոյն Անձնաւորութեան, վայրի մը կամ Անձի մը, որ կ՛ուզենբ պատուել կամ մեծարել: Միակ ածականն է, որ համաշխարհային բոլոր կրօնբները և հաւատալիբները կ՛ընծայեն Աստուծոյ, թէպետ տարբեր մօտեցումներով կամ ըմբռնումներով:

Սրբութիւնը ոչ թէ Աստուծոյ ստորոգելիներէն մին է, այլ՝ խորագոյն իսկութիւնն է Աստուծոյ:

"Անարատ" բառը, կրօնական իմացումով, կը նշանակէ անխարդախ, անապականկամ անբիծ: Մարդկային սահմանաբակ ըմբռնումով, "սրբութիւն"ը կարելի է նկարագրել կամ նմանցնել անմար և բոցավառ կրակի: Որովհետեւ մի միայն կրակն է, որ երբ ապականի, կը մարի:

Կրակ մը, միա՛յն իր անարատութեամբ կը բոցավառի: Այդ իսկ պատճառով, Զրադաշտականներ կը պաշտէին կրակը. անոնց յարգանբն ու երկրպագութիւնը կրակին՝ անտեսանելի սրբութիւնն էր, ոչ տեսանելի բոցակիզութիւնը: Այլ խօսբով, ինչպէս Սուրբ Հաղորդութեան մէջ, մեր հաւատբն ու պաշտամունբային սէրը ո՛չ թէ հացին ու գինիին է, այլ՝ անո՛նց սուրբ խորհրդանշման՝ այսինբն, մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոսի գերագոյն զոհաբերութեանը:

Համեստօրէն, թող ներուի մեզ երբ բոցավառ կրակը նմանցնենբ սրբութեան, որովհետեւ ինչպէս կրակը անապական է ու իրեն մօտեցողը կը մաբրազտէ (Պենտեկոստէի Հոգեգալուստը ուր Բոցեղէն Լեզուներու նման Հոգին Սուրբ հանգչեցաւ իւրաբնաչիւր հաւատացեալին վրայ), Նոյնպէս ալ աստուածային Սրբութիւնը այնբա՛ն ջինջ ու պայծառ է, որ Իրեն մօտեցողը (հաւատբով) ակամայ կը սրբամաբրուի նման Մարիամ Մագդաղենացիին և մաբսաւոր Զակբէոսին:

Սուրբ ըլլալը, մաբրազտուիլը և նուիրագործուիլը կոչում է իւրաբանչիւր հաւատացեալի համար և ո՛չ միայն առանձնաշնորհեալներու:

1. **«Զեզ՝ որ ատեն մը օտար էիբ և թշնամի՝ մտածումներով, չար էիբ գործերով...որպէսզի ներկայացնէ զձեզ իր առջեւ սուրբ, անբիծ ու անարատ»**--Կողոս. Ա.21-22:

2. **«Աստուած որ փրկեց մեզ և կոչեց սուրբ կոչումով»**--Բ.Տիմոթ. Ա.9:

3. **«Ուստի, սո՛ւրբ եղբայրներ, որ մասնակից էբ երկնաւոր կոչումին»**--Եբր. Գ.1:

4. **«Արդ, կատարեալ եղէբ դուբ, ինչպէս որ կատարեալ է ձեր երկնաւոր Հայրը»**--Մատթ. Ե.48:

Վերոյիշեալ մէջբերումները ուղղուած են ու կը վերաբերին ո՛չ միայն եկեղեցական դասի հոգեւորականներուն, այլ բոլոր և իւրաբանչիւր հաւատացեալին:

Իւրաբանչիւր մարդ կը ծնի ապրելու համար առողջ, կայտառ, կորովի, զօրեղ և ուրախ: Սակայն ինչպէս որ կան բազմաթիւ հիւանդներ, արկածեալներ, դժգոհներ և տրտնջողներ, նոյնպէս ալ կան բազմաթիւ անսուրբ և անկատար հաւատացեալներ: Ինչպէս որ առողջութիւնն ու ուրախութիւնը միայն առանձնաշնորհեալներու չի պատկանիր, այլ

համայն մարդկութեան, նոյնն է նաեւ սուրբ ըլլալը:

Թէեւ մարդկութեան մէջ փոքրաթիւ է անոնց համրանքը որ կ՛արժեւորեն իրենց սոյն նուիրական կոչումը և իրաւունքը:

Սրբութեան կոչումը՝ "երկրորդ ծնունդով" (հոգեկան և իմացական փոխակերպում է, որ կը յայտնագործուի ապրումի, ծառայութեան կենցաղավարութեամբ ենթակային էութեան մէջ որ Աստուծոյ շնորհն է:

Մարդ՝ Աստուծոյ լծակցութե՛մբ միայն կրնայ իր կոչումը իրագործել այս աշխարհի վրայ: Մարդ էակը շեղած է իր սրբանալու կոչումէն, որովհետեւ զոհած է գաղափարականը առարկայականի և յաւիտենականը ժամանակաւորին: Մարդիկ ունին սրբութեան ճգտում դառնալու աստուածանման, ներքին տրամադրութիւն և մղում, փափաք և սէր սրբանալու ու դառնալու կատարեալ, բայց իրենց կը պակսի կամք՝ յարատեւութիւն և նուիրում:

Աստուած՝ Իրեն հաւատացողներ կը փնտռէ, հոգ չէ որ անոնք կատարելագործուած չ՛ըլլան և գիտութեամբ առ լցուն չ՛ըլլան: Ան, զանոնք կրնայ կատարելութեան հասցնել, Աստուծոյ ուզածը մարդուն մէջի հաւատալո՛ւ փափաքն է: Աստուած ինչպէ՞ս մարդոց հաւատք պիտի շնորհէ երբ անոնք չեն ուզեր հաւատալ Իրեն: Բազմաթիւ են ներկայ գիտարուեստի մէջ հնարամիտ անձեր, որոնք չեն հաւատար Աստուծոյ և ոմանք ալ, ցաւ ի սիրտ, հպարտ են իրենց անհաւատութեամբ...:

Ոմանք Սրբութիւնը, գտնել կամ իրագործել կը ջանան ճգնելով և հեռանալով մարդկային բաղաբակրթութենէն: Սրբութիւնը, միայն անապատական առանձնութեան մէջ չէ, ո՛չ ալ բաղաքակրթութիւնը կը պղծէ մեզ: Սրբութեան արգելքը՝ մե՛ր **ԿԱՄՔՆ** է: Այդ ժխտական արգելքը մեր լինելիութե՛ն կազմուածքին մէջ փնտռելու ենք: «Ես»ին և «անձնասիրութեան» տարածքին մէջ այնպիսի բայքայիչ և դիւային ուժեր կան, որոնք բազմատեսակ երեւոյթներու տակ կը պարտադրեն իրենց չար կամքը մեր կամքին վրայ:

Ի՞նչ է սրբութեան կամ սրբանալու ճանապարհը:

Սրբութիւնը կամ սրբանալու միջոցը համալսարանի դասընթացք մը սերտելու և աւարտելու եղանակով չ՛իրականանար: Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս, հաւատքի վարդապետութեան տեսութիւն չբարոզեց՝ այլ՝ Իր ԱՊՐՈՒՄՈՎ, զոհաբերութեամբ, անսպառ սիրով գունաւորեց և հունաւորեց սրբութեան և կատարելութեան ճամբան ու բացաւ սրբութեան հորիզոնը իր հետեւորդ աշակերտներուն հոգւոյն մէջ:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, Կեսարիոյ աստուածաբանական կաճառին մէջ չսրբացաւ, այլ Խոր Վիրապ զնդանին խոնաւ, ցաւատանջ ապրումի՛ն մէջ, խոհական և հոգնաբեկ որոնումներու որպէս արդիւնք, ան դարձաւ Սուրբ Գրիգոր՝ Լուսաւորիչը Հայ ազգին:

Ան ո՛չ թէ սրբանալո՛ւ համար մտաւ Խոր Վիրապ, այլ՝ սիրո՛վ և անտրտունչ ընդունեց իրեն վիճակուած տառապակոծ ճակատագիրը:

Ս.Գրիգոր զոհեց իր «ես»ը և իր կամքը Բարձրագոյնին բարի Կամքին ու իր «ես»ը դարձուց «Մենք»ի Աստուծոյ լծակցութեամբ:

Սրբազան շարականագիր՝ լոյսի և յոյսի երգիչը՝ Ս. Ներսէս Շնորհալին, բաղաբական անստոյգ և դաժան օրերուն, փոխանակ թերահաւատելու Աստուծոյ և բողոքելու ու տրտնջելու Աստուծոյ իր ազգին ճախորդութիւններուն համար, դարձաւ խոստովանահայրը իր ազգին, բանդակելով սրբալոյս «Հաւատով Խոստովանիմ» աղօթքը իր սիրելի

հաւատակիցներու հոգւոյն մէջ:

Զրկանքի, տառապանքի, արցունքի և զարհուրելի ճգնաժամերու մէջ, Ս. Ներսէս Շնորհալի կարողացաւ բանալ իր հոգւոյն պատուհանը առ Աստուած Ճշմարիտ, ու խոստովանիլ իր ազգին մեղքերը և աղերսագին թողութիւն խնդրել ամենասէր Արարիչ Աստուծմէ: Սրբազան երգիչը այս բոլոր զոհողութիւնը չ՛ըրաւ սրբանալու համար, սակայն աղօթքո՛վ խոնարհ և ապրումով անբասիր այս ուխտաւորը կոչուեցաւ.

"Սուրբ Ներսէս Շնորհալի":

Սրբութիւնը, նման հարստութեան և գիտութեան, բան մը ամբարել չէ՛: Սրբանալու համար մարդ չ՛աւելնար, չմեծնար, այլ՝ կը նուազի, կը պզտիկնայ և հետզհետէ կը պակսի: Հողածին, հողաշէն ճայնաւոր կաւ մարդը բաղադրութիւնն է նիւթի և հոգիի, մահուան և յաւերժութեան:

Ան ղօղանջ մըն է անցաւոր ցայգալոյսէն մինչեւ մայրամուտ:

Սակայն ան բան մը ունի իր մէջ, որ աւելի է բան արիւնը, ոսկորը և ջիղը: Մարդ խորհո՛ղ և տրամաբանող էակ է, արարչագործութեան դափնեպսակը: Մարդ ներգործելով բնութեան վրայ և վերափոխելով զայն, միաժամանակ ան կը փոխակերպէ իր սեփական բնութիւնը դէպի լաւն ու բարին: Որովհետեւ մարդ իրապէ՛ս մարդ է (աստուածակերպար) երբ իր մէջ կը ծնի գութը: Մարդու մղումները աւելի զօրաւոր են բան զգացումները որովհետեւ ան հակադրութիւնն է հոգիի և մարմնի: Մարդ վերջնական աւարը կը դառնայ դժխեմ մահուան, իսկ նուիրելով իր «ես»ը Աստուծոյ Կամքին կը ստանայ երաշխիքը յաւերժութեան:

Սրբութեան և սրբանալու համար նայի՛նք մարդ**եղաց**եալ Յիսուս Քրիստոսի: Միայն հոն պիտի տեսնենք խորհրդազգաց յայտնագրութիւնը (առարկայական տեսանելիութիւնը) Հօր Աստուծոյ բաղցրահայեաց ու խորածածուկ Սիրոյն և Խորհուրդին: Յիսուսի ճառագայթարձակ լուսեղէն ուղին է, որ կ՛առաջնորդէ մեզ սրբանալու և կատարեալ դառնալու:

Սրբութեան ճանապարհին, մեր աղօթքը թող ըլլայ.

«Դուն որ նիւթերուն մէջ ամենէն նիւթականն ես,
ով Պատարագեալ Մարդեղութիւն:
Դուն մեր երգն ես, մեր կանչը, մեր գաղափարը,
իտէալը, իմաստը, գաղափարաբանութիւնը:
Մեր ուժը: Դուն մեր ամենէն հոգեկանն ես:
Դուն՝ ամենէն շօշափելին, նաեւ՝
անտեսանելի կապը հայրերուս, նախնիքներուս,
ցրուած արիւնակիցներուս հետ:
Դուն՝ այսօրուան աղօթքս:
Պարզէ՛ անբացատրելի խորհուրդը այդ հրաշքիդ:
Քու բեկանեալ Մարմինին:
Ով անթափանց, փակ խորան, խորհրդաւոր աշխարհ:
Հրաշքները բացատրութիւն չունին:
Եթէ ունենային՝ արդէն հրաշք չէին ըլլար»:

Սրբանալը՝ **"բեկանուելով"** կը գործադրուի:

Յուլիս 26, 1993
Բոբլար Հայթց,
Օնթարիօ

“ՔՈՒ Ի՞ՆՉ ՀՈԳԴ, ԴՈՒՆ ՀԵՏԵՒԷ ԻՆԾԻ”

Յաւերժութեան դիտանկիւնի հայեացքով երբ դիտենք մեր ժամանակաւոր կեանքը, կը դադրինք ուրիշներու անձնական կեանքերով հետաքրքրուիլ և կը յառաջդիմենք բարոյական գնացքին մէջ:

Յիսուս հազիւ նշանակած էր Պետրոսը հովիւ Իր ոչխարներու հօտին երբ Պետրոս ետին դառնալով տեսաւ իր ընկեր աշակերտ Յովհաննէսը և ըսաւ Յիսուսի, «**Տէ՛ր, իսկ ասիկա՞ ինչ պիտի ըլլայ**»:

Յիսուսի արձանագրուած պատասխանը եղած է.

«Քու ի՞նչ հոգդ, դուն հետեւէ ինծի»:

Վերոյիշեալ պատասխանը պէտք չէ նշանակէ մեզ համար, ըլլալ անտարբեր և անկարեկիր հանդէպ մեր բարեկամներուն և դրացիներուն:

Այլ՝ Յիսուսի հրամանը մեզի, աժան հետաքրքիրներ և պրպտողներ չըլլալ է ուրիշներու անձնական կեանքերով որ բնաւ չի վերաբերիր մեզի: Ըլլա՛նք հետամուտ և օգտակար, սակայն ոչ հետաքրքրաշարժ և շահեկա՛ն հարցերով, և ոչ ալ տեսնելու սաստիկ փափաք ունեցողներ:

«Դո՛ւն ետեւէս եկուր»:

Պատուէրը բեզի է, ոչ թէ դրացիիդ կամ ընկերոջդ: Հրահանգը Քու ինքնութեա՛նդ է, ուղղուած քո՛ւ անձիդ: Տիրական և հրամայական սպառնալիք մը չէ այդ, այլ առանձնաշնորհեալ հրաւէր մը, ոչ թէ հարուստ առեւտրականի մը կողմէ, այլ կոչում մը գործակցելու Արարիչ Աստուծոյ ստեղծագործող Կամքին հետ: Իմացական էակի մը՝ որքան հաճելի կը հնչէ իր «ես»ը: Մարդիկ կան, որոնք երբ «ես» բառը արտասանեն թէ՛ իրենց դիմագիծը կը փոխուի և թէ խօսելու շեշտը: Նաեւ երախաները, երբ «ես» ըսեն, կարծես սիրամարգի նման կը փքանան:

Մահը տապալող Յիսուս՝ Իր լուսեղէն մատը կը դնէ մեր փքուն «ես»ին ու կ՛ըսէ «**դո՛ւն Իմ ետեւէս եկուր**»: Մի ջանար Զիս գլել և անցնիլ: Եթէ կը կարծես թէ ես յետադիմական եմ և դուն Ինձմէ յառաջադէմ, մի՛ փորձէր Զիս անցնիլ, որովհետեւ կրնաս ինքզինքդ ունայն տեղ խոցել: Ես եմ Ճամբան, դուն եղիր ուղեւորը: Ես եմ քու հեռանկարդ և գաղափարականդ: Դուն փորձառկութեան դիր Իմ յորդորներս: Եթէ կ՛ուզես յաղթական ըլլալ կեանքի ճակատամարտին մէջ, անսա՛ Հրամանատարիդ հրահանգներուն և պատուէրներուն:

«...**Ի՛մ ետեւէս եկուր**»: Համայն տիեզերք կը դառնայ զօրութեան մը մղիչ ուժովը՝ զոր գիտնականներ, կը կոչեն «ձգողական ուժ», իսկ հաւատացեալներն ալ Աստուած: Արեւը վարիչն է մեր մոլորակային դրութեան: Անասնական կեանքին մէջ ալ, իւրաքանչիւր կենդանիի ցեղ, ունի իր առաջնորդը, նոյնպէս գաղթող թռչուններու երամները ունին զիրենք առաջնորդող մեծաւորը:

Յիսուս ինչո՞ւ կ՛ուզէ որ մենք Իրեն հետեւինք: Միթէ մենք անկախ կամք չունի՞նք: Մարդ արարածը ոչ միայն անկախ և ինքնուրոյն կամք ունի, այլ բազմաթիւ տաղանդներ և յատկութիւններ ալ ունի: Անփորձ երիտասարդ մը երբ ժառանգէ իր հօր հարստութիւնը, կրնայ կարճ ժամանակի ընթացքին անօթի մնալ նման «Անառակ»ի առակին: Մարդ՝ իր անձնիւր տաղանդներն ու յատկութիւնները նախ գործածել պէտք

է սորվի: Բարձրաբերձ լեռներ մագլցող հերոսները կ՛ունենան իրենց առաջնորդը որուն խօսքը պատգամ է իւրաքանչիւր մագլցողին:

Յիսուս կ՛ըսէ, «**Իմ ետեւէս եկուր**» այսինքն Ես եմ Ճու Առաջնորդդ "որովհետեւ առանց ինձի ոչինչ կրնաք ընել"--Յով. ԺԵ.5: Այսինքն՝ դրական և ստեղծագործ բան չէք կրնար իրագործել: Ձեր ուժերն ու տաղանդները ունայն տեղ պիտի վատնէք և սնանկանաք ու ձախողիք:

«Նայինք Յիսուսին՝ հաւատքի զօրագլուխին, զայն կատարեալ դարձնողին՝ որ իր առջեւ դրուած ուրախութեան փոխարէն յանձն առաւ խաչը, արհամարհեց ամօթը և նստաւ Աստուծոյ աթոռին աջ կողմը»:

Յիսուսի ետեւէն երթալ ոչ թէ նուաստութիւն մը սեպելու ենք, այլ պատիւ: Մեզմէ որոնք պիտի չփափաքէի՞ն թագաւորներու, իշխաններու և մեծամեծներու ետեւէն երթալ: Հայ ժողովուրդին մէջ շատեր, այսօր, հպարտ են արժանացած ըլլալու և կոչուելու բաջ Անդրանիկ հերոսին հետեւող զինուորը:

Յիսուսի պատուէրը հաւատացեալներուն, Իր ետին կայնիլ չէ, կրաւորական դիրքաւորում մը չէ, խնճոյքի փառաւոր հացկերոյթ մը չէ, այլ՝ մարտահարաւէրի կոչ մըն է, անձնազոհութեան, անձնուրացութեան ու նոյնիսկ Անոր գաղափարականին համար նահատակուելո՛ւ կոչում մըն է: Այ՛ս պատճառաւ Յիսուսի հետեւիլը պաշտօն մը չէ, շուկայի առեւտրական դիրք մը կամ աստիճան մը չէ, ոչ ալ բուէարկութեամբ շահուած յարգոյ պարապմունք մը: Յիսուսի հետեւիլը նուիրական և սուրբ կոչում մըն է որ կը սահմանուի ու կը կարգուի Անոր համայնագէտ Հոգիով:

Մեր անցեալի ենթահողին մէջ կը ննջեն հաւատքի տիտաններ, որոնք անսակարկ հետեւողները դարձան իրենց Ռահվիրայ Յիսուսին:

Անոնք ոչ միայն հաւատացին իրենց Տիրոջ որպէս Մարգարէ, այլ՝ ճանչցա՛ն Զինք որպէս անդրշիրիմեան տէրութիւնը Տապալող և մահը Յաղթահարող Որդին Աստուծոյ: Պետրոս Առաքեալ, որ ուրացած էր իր Տէրը երեք անգամ, աներեր հետեւեցաւ Յիսուս Յարուցեալին:

Պետրոս Առաքեալի առաքելութեան մայրամուտին երբ Հռոմի զօրութիւնը պահանջեց որ ուրանա՛ իր Տէրը կրկի՛ն անգամ եւս, անվեհեր Պետրոս երկարեց իր բազուկները կնքելու իր հաւատարմութիւնը խաչելութեան նահատակումով որ դառնայ ճշմարիտ հետեւողը իր Յիսուս Փրկիչին:

Ա՛յս եղած է Յիսուսի հետեւողներուն նուիրումը: Փոքրաթիւ չէ անոնց համրանքը և ոչ ալ անոնց դիւցազներգութիւնները, որոնք հաւատա՛րմաբար բալեցին նահատակութեան ճամբէն: Կարդա՛նք և ուսումնասիրենք Հայ հաւատքի հերո՛ս նահատակները: Սորվեցնենք անոնց սուրբ անունն՛ը մեր զաւակներուն որպէսզի անոնք ալ դառնան հետեւողները Յիսուս Քրիստոսի: Հերոսները միայն ողիմպիականի մարզադաշտին վրայի ախոյանները չեն, այլ՝ հոգեկա՛ն և բարոյական նուիրումի և սրբութեան տարածութեան բաջամարտիկներն ալ պանծալի հերոսներ կը կոչուին:

Մարտ 12, 1990
Թորոնթօ

“ԱՅՍ ՁԱՅՆԸ ԵԿԱՒ Ո՛Չ ԹԷ ԻՆՁԻ ՀԱՄԱՐ, ԱՅԼ՝ ՁԵԶԻ ՀԱՄԱՐ”

Խիղճը՝ աստուածադիր ազդարար ձայնն է մարդկային. ճիշդ նման մեբենաներու մէջ դրուած «ալարմ» զանգակին: Անիմաստ ձայն մը բոլորովին տարբեր է ներդաշնակ ձայներգութենէ, որուն ետին հոգի և առաջնորդութիւն կայ: Աստուած եղած էր Ծունչ, եղած էր Ձայն, եղած էր Երեւում Հին Կտակարանի Մարգարէներուն: Քրիստոս Յիսուսի Մարդեղութեամբ Ան եղաւ Մարմին:

Կիրակի առաւօտ կը հասնէր ականջիս խնկաբոյր երգեցողութիւններու գեղգեղումը, մինչ զանգակին օրհնաձայն ղօղանջը կ՛արձագանգէր, ալիք առ ալիք, Պատարագին սկզբնաւորութիւնը: Հրեշտակներու երգեցողութեան աղաղակող ձայնը յաւիտենական լոութեան խորէն և բսան դարերու ժխորին ու շփոթութեան մէջէն կ՛ըսէ մեզի.

«Փա՜ռք Աստուծոյն՝ բարձունքներու մէջ, և խաղաղութի՜ւն երկրի վրայ ու հաշտութի՞ւն՝ մարդոց մէջ»:

Ուրկէ՞ եկաւ այդ ձայնը և ե՞րբ եկաւ:

Աստուածային ձայն պատգամը երեք անգամ եկաւ մարդ արարածին: Երկրորդ անգամ Աստուած խօսեցաւ Յիսուսի մկրտութեան, Յորդանան գետի ափին, իմացնելով Իր պատգամը սիրած մարդկութեան.

«Ատիկա՛ է իմ սիրելի որդիս, որուն ես հաճեցայ»:

Երրորդ անգամ Աստուած խօսեցաւ երեք աշակերտներուն պայծառակերպութեան լերան վրայ բանալով անոնց միտքը:

Լսե՛նք աշակերտներէն Պետրոս առաքեալի վկայութիւնը.

Մենք իսկ ականատես եղանք անոր մեծութեան. որովհետեւ ան փառք և պատիւ ստացաւ Հայր Աստումէ, երբ մեծավեյելուչ փառքէն եկաւ այս խօսքը թէ

"Ա՛յդ է իմ սիրելի Որդիս՝ որուն ես հաճեցայ"»:

Աստուած ինչու երեք անգամ հրապարակային յայտարարութեամբ լսելի ըրաւ Իր Ձայնը մարդկութեան: Որովհետեւ հաւատացե՛լ կարծուած Հրեաները մարդո՛ց պատուէրներն ու աւանդութիւնները, Աստուծոյ պատուէրներէն գերադաս կը նկատէին: Աստուածորդի Յիսուս ղրկուեցաւ աշխարհ, որպէսզի մարդոց սխալ հասկացողութիւնն ու դպիրներու սխալ վարդապետութիւնը ուղղէ:

Աշխարհ ճանչցաւ Աստուած Ճշմարիտը միայն աստուածայայտնիչ Վարդապետ Յիսուսի բարոզութեամբ ու Անոր անբասիր և անձնանուէ՛ր ապրումին ու սիրոյն ընդմէջէն:

Ան ըսաւ Ջինք շրջապատող ժողովուրդին.

ա. «**Ով որ ինձի կը հաւատայ, ո՛չ թէ ինձի հաւատացած կ՛ըլլայ, այլ՝անոր՝ որ զիս ղրկած է և ով որ զիս կը տեսնէ, զիս ղրկողն ալ**

տեսած կ՚ըլլայ»:

բ. **«զիս ղրկող Հայրը ինծի պատուիրեց ինչ որ կը խօսիմ և գիտեմ որ այդ պատուէրը՝ յաւիտենական կեանք կու տայ. հետեւաբար, ինչ որ կը խօսիմ, ա՛յնպէս որ կը խօսիմ՝ Հօրս ինծի ըսածն է որ կը խօսիմ»**:--Յով. ԺԲ.45:

Մարդեղացեալ Յիսուս Քրիստոս դարձաւ Ծօշափելի իրականութիւն, զգալի ներկայութիւն և լսելի ձայնն է Հօր Աստուծոյ: Ներբին ձայն մը կոչած էր միշտ մեծ մարգարէները: Աղաղակող ձայն մը յաւիտենական լռութեան խորէն և բսան դարերու ժխորին ու շփոթութեան մէջէն իր անթառամ բնարերգութիւնը կ՚երգեհոնէ, այդ ձայնը Յիսուսի Յարութե՛ն ձայնն է յաւերժազանգ, որ կ՚ըսէ բեզի և ինծի.

«Ես եմ Յարութիւն և կեանքը. ան որ ինծի կը հաւատայ, թէպէտեւ մեռնի ալ, պիտի ապրի. իսկ ան որ ողջ է և ինծի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չմեռնի»--Յով. ԺԱ.25:

Քրիստոսի մելանուշ ձայնը (եկէք Ինծի)ն է, որ կը հնչէ մեղմ ու բաղցր: Այդ ձայնը հաղորդական և գրաւիչ ուժ մը ունի, նորոգելու մեղաւորներուն տառապալից կեանքը և սփոփելու համար տանչուած սիրտերը: Եկեղեցին աշխարհի մէջ է վկայելու համար, նոր ընթացքով, Քրիստոսի Գալուստով, մահուամբ և յարութեամբ, թէ ի՛նք նոր արարած մը եղած է:

Աւետարանը կը սկսի ոչ թէ Քրիստոսի Ս.Ծնունդով, այլ Անոր յաղթակա՛ն Յարութեամբ: Յիսուսի հրաշափառ Յարութեամբ, չարին ներգործութիւնն ու մահուան սարսափը այսօր անգամ մը եւս նահանջեցին հաւատացեալներու գիտակցութեան մէջէն: Յիսուս Իր գերահրաշ Յարութեամբ վերածագեցաւ մարդկային պատմութեան թատերաբեմին վրայ: Յիսուսի Յարուցեալ Մարմինը կրկին չմեռաւ նման Ղազարոսի, այլ՝ անմահացաւ: Յիսուսի Յարութեամբ, առաբեալները տրամաբանութենէ շատ աւելի հեռուները տեսան՝ անդենականը:

Յիսուսի Յարութիւնը լոյսի՛ յաղթանակն է խաւարի վրայ, անմահութեան զօրութի՛ւնն է մահուան վրայ, յաւերժական կեանքի իշխանութի՛ւնն է մեռելութեան վրայ, սիրո՛յ յաղթանակն է ատելութեան վրայ, և բարութեան յաղթութիւնն է չարութեան վրայ: Յարութեան պանծալի դրուագները պիտի մնան միշտ անջնջելի նոյնիսկ ժամանակի ճիրաններէն:

Զօրութեան և յաղթանակի այս անդիմադրելի ուժը չի կրնար յերիւրածոյ, պատրանքային, ինքնախաբէական դէպքի մը արդիւնք ըլլալ աշխարհի բոլոր ազգերուն մէջ: Քրիստոնէութիւնը՝ Յարութեան Կրօնքն է Պատմութեան ընթացքը յեղաշրջող Յարութեան անհերքելի ճշմարտութիւնը, պերճախօս մեկնաբանութիւն մըն է Յարութեան խորհուրդին:

Մեռելոց յարութեան ամենայատկանշական կոթողները՝ Հայաջինջ եղեռնէն ետք, եղած են տարասփիւրի եկեղեցիներն ու դաստիարակչական վարժարանները, որովհետեւ Յարութեան այգալոյսին՝ անցեալն ու ապագան պիտի գրկախառնուին:

Յիսուսի իւրաքանչիւր խօսքը և բժշկութիւնը Յարութեան լոյսին առաջնորդող ճանապարհ մըն է: Նահատակ աւետարանիչ ու մեծ առաք-

եալ Պօղոս կը վկայէ ըսելով.

«Ամէն ինչ վնաս կը սեպեմ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի գերազանց գիտութեան վերաբերմամբ»...«Ճանչնալ Քրիստոսը, անոր յարութեան զօրութիւնը, և անոր չարչարանքներուն մասնակից դառնալ»--Փիլիպ. Գ.9-10:

Որպէս աշակերտ Յիսուսի, պարտաւոր ենք ապրիլ Յարութեան տեսիլը ու այդ տեսիլով նորոգուած, դառնալ Յարութեան նոր վկաները:

1. Գիտակցութեամբ իւրացնել յաւիտենական կեանքի գաղափարը:
2. Ականատեսի համոզումով արտայայտուիլ ու նմանիլ Յիսուսի ապրումին:
3. Անձնական փորձառութեամբ ապրիլ ու բաժնել Անոր կեանքը:

Աշակերտները ճանչցան իրենց Վարդապետը մի միայն Անոր ծառայութեան, խաչելութեան ու Յարութեան ընդմէջէն: Այսինքն խաչին շուքին տակ և Յարութեան լոյսին մէջ: Յարութեան գեղատեսիլ իրողութիւնը՝ նսեմացուց հեթանոս կրօնքները և յեղաշրջեց ժողովուրդներու հոգեվիճակը:

Յարութեան աւետիսը բարձրացաւ դէպի երկինք, տարածուեցաւ ամբողջ բաղաքին վրայ, բալեց սրտէ սիրտ, արձագանգեց հեռաւոր հովիտներուն մէջ: Բերկրանքի արցունքներ իջեցուց Տիրամօր աչքերէն, սուրբ կիները կը տանէին փրկարար լուրը, Էմաուսի ճամբորդները կը փութային, դէպի Երուսաղէմ աւետելու Յարուցեալ Տէրը: Յարութեան լուրը սուրաց բաղաքէ բաղաք և դարէ դար, ամրացուց Հաւատքը, արծարծեց Յոյսը, վառեց Սէրը:

Յարութեան յոյսը ժամանակի շրջագծին մէջ պիտի ըլլայ վաղուան յաւիտենական ստուգութիւնը:

«Յիսուսի Յարութեան Տօնը կը մնայ գագաթնակէտային իմաստով ամենէն փառապանծ և ներշնչող տօնը, փառապսակը Քրիստոսի կեանքին և կտակին»:

«Այսօր հայ ժողովուրդի զաւակներս, մեր մայր հայրենիքին թէ աշխարհի չորս ծագերուն կ՛ողջունենք մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի Յարութեան յաղթանակը անյաղթահարելի նկատուած մահուան վրայ»

-Գարեգին Ա. Կաթողիկոս:

Քրիստոսի Յարութիւնը բանալին է Քրիստոնէութեան հասկացողութեան և Եկեղեցւոյ իսկ գոյութեան:

Ուստի, ի՞նչ է պարտականութիւնը այն բոլոր գիտակից քրիստոնեաներուն, որոնք իրենք զիրենք եկեղեցասէ՛ր ու Աստուծոյ Ձայնը լսած կը կարծեն: Լո՞ւռ մնալու են, թէ իրենց իմացած երկնապարար Ձայնը փոխանցելու են ուրիշներու:

Ա՛յն է քրիստոնեան, որուն անցքը այս աշխարհէն՝ կրնայ

ցամքեցնել արցունքը ցաւին ու բեղմնաւորել հրտինքը՝ ստեղծագործ մաքառումին: Հայ քրիստոնեայ հաւատքի նուիրեալներ, ինչ անուն և պիտակ ալ ունեցած ըլլան, կը պատկանին համընդհանուր Հայութեան:

Քրիստոնեայ ըլլալ ի՞նչ կը նշանակէ և քրիստոնէական կեանք ապրիլ ի՞նչ կը պահանջէ: Կրնանք քրիստոնեայ կոչուիլ յաչս աշխարհի, սակայն, արդեօք քրիստոնեա՞յ ենք յաչս Աստուծոյ: Քրիստոնեայ ըլլալ կ՛ենթադրէ գործօն աշակերտութիւն: Մենք անունով քրիստոնեայ ենք, իսկ գործով՝ ոչ:

Մկրտեցին, անունով քրիստոնէացան, բայց իրենց հոգիներուն մէջ մնացին նախկին հեթանոսները:

"Քրիստոնեայ եմ" ըսողը պարտ է ունենալ "հոգեկա՛ն" մկրտութիւն՝ քրիստոնէական հաւատքի գիտակցակա՛ն անդրադարձ, որ իրեն պիտի շնորհէ նոր ապրում և կեանք: Քրիստոնէական մկրտութիւնը ճառախօսութիւններով և խնճոյքով չէ՛, այլ ծառայական ու խոնարհ ապրումով:

Քրիստոնեայ ծնիլը դիւրին է, Քրիստոսի աշակերտիլը անճնազոհութիւն է:

Քրիստոնեայի մը դերը հետամուտ ըլլալ է արդարութեան, հալածուիլ և բաժնեկից դառնալ Քրիստոսի չարչարանքներուն և ժառանգակից Անոր խոստացած Երկինքի Արքայութեան: Սակայն Քրիստոնեայ աշխարհի ընդհանուր կենցաղին մէջ իշխողը տակաւին հեթանոսութիւնն է՝ քրիստոնէական դիմակին ներքեւ:

Աստուած սպասումի մէջ է, որ Իր հաւատարիմները, դուն և ես, մասնակցինք Իր երկնապարար Ջայնին ու դառնանք Իր վկաները աշխարհի վրայ: Ան Իր վերջին հրաժեստին ըսաւ հաւատարիմներուն.

> **«Ամէն իշխանութիւն տրուեցաւ ինծի երկինքի մէջ և երկրի վրայ:**
> **Ինչպէս որ Հայրը զիս ղրկեց, այնպէս ալ ես ձեզ կը ղրկեմ:**
> **Հետեւաբար, գացէք և բոլոր ժողովուրդները ինծի աշակերտ դարձուցէք:**
> **Զանոնք մկրտեցէք՝ Հօր, Որդիին և Սուրբ Հոգիին անունով:**
> **Անոնց սորվեցուցէք այն բոլոր պատուիրանները որ ես ձեզի տուի. և ահա միշտ ձեզի հետ պիտի ըլլամ, մինչեւ աշխարհիս վախճանը»**--Մատթ. ԻԸ.18-20:

Դեկտեմբեր 22, 1999
Թորոնթօ

Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ

ԱՆՈՆՔ Կ՚ԱՊՐԻ՛Ն ՈՒՐԻՇՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ինչո՞ւ ապրիլ ուրիշներու համար: Ինչո՞ւ անձը վտանգել ուրիշի մը սիրոյն համար: Ի՞նչ ըրած են ուրիշներ մեզի համար որ մենք զոհենք մեր կեանքը ի նպաստ իրենց:

Տասնհինգ դարեր շարունակ արձագանգած է «Վասն հաւատոի և վասն հայրենեաց» ռազմակոչը՝ սկսեալ Աւարայրի Ճակատամարտէն ու պիտի շարունակէ դղրդալ այդ մեղեդիի ալիքները յաւիտեան:

Վարդանն ու անոր բաջամարտիկ նահատակները մեռան, սակայն չկորան: Անոնք կ՚ապրի՛ն որպէս լոյս և աւիւն Հայ Ազգին ենթահողին մէջ՝ համեմելու ու պաշտպանելու անոր զաւակները հաւատուրացումէ և անաստուածութենէ:

Վասակները ապրեցան իրե՛նք իրենց համար ու կորան, ոչ միայն երկրի երեսէն, այլ նաեւ Հայ մտքի և հոգիի հորիզոնէն:

Երկու հազար տարիներու ընդերքէն կու գայ լուսահեղ արձագանգը Յիսուսի.

«Դու՛ք էք երկրի աղը.
Դու՛ք էք աշխարհի լոյսը»:

Մարդեղեալ Որդիին ճառագայթող խօսքերը կ՚այգալոյսեն Հրէաստանի լեռներէն և որպէս անլռելի ղօղանջ կ՚արձագանգեն չորս ծագերը աշխարհի:

Վերոյիշեալ ոսկեբարբառ յորդորանքը Գալիլեացի Մարգարէին, կերտեց մտածումի դարձակէտ մը Յոյն դասական իմաստասիրական գրականութեան ծոցը ու Հռոմէական բիրտ Կայսրութեան գաղափարաբանութեան մէջ: Երկնաբարբառ և իմաստալից “Խորհուրդ Խորին”ը՝ պատուէր մըն է որ որոտագին կ՚ալեկոծէ մարդկային անձնասիրական իմացականութիւնը: Ոչ թէ կը փոթորկէ ջուրի՛ տարածութիւնները, այլ՝ կը յուզէ մարդկային հոգին ու կը շարժէ անոր գութը:

Պատճա՞ռը:

Որովհետեւ աղն ու լոյսը գոյացութիւններ են ուրիշներո՛ւ համար. անոնք կ՚արժեւորի՛ն միայն այն ատեն, երբ ուրիշնե՛րը պաշտպանելու և առաջնորդելու կը ծառայեն: Թանգարաններու լուսազարդ ցուցափեղկերու ետին բնաւ արժէք կամ նշանակութիւն մը չունին անոնք: Անոնց բնորոշիչ հանգամանքը և բարեմասնութիւնը, բիրտ ու վայրագ ուժի աւարառութեամբ խլուած իրեր, առարկաներ և գոյքեր չեն, այլ՝ աստուածաշնորհ յատկութիւններ՝ սէր, ծառայութիւն և անձնազոհութիւն:

Աղն ու լոյսը իրենց օգտակարութիւնը և ծառայութիւնը կը մատուցանե՛ն մի միայն իրենք զիրենք սպառելով և ոչ փոխանակելով:

Ուտեստեղէնի մէջ՝ աղը կ՚անհետանայ, սակայն կերակուրը ախորժահամ կը դառնայ և մնացեալը չ՚ապականիր: Կերակուրի մէջ որքան աղ փնտռես զայն, չես գտներ, միայն կը համտեսես, կ՚ախորժիս և ուտելու փափաքը կ՚ունենաս:

Լուսաւորչի Կանթեղին լոյսը՝ ոչ անոր իւղն է և ոչ ալ պատրոյգը, այլ՝ այդ երկուքին այրուիլը, ուրիշները լուսաւորելու համար իրենց անձերը սպառելով միայն կ՚իրագործուի: Էջմիածնայ Յիսուսաբոյր Կանթեղին լոյսը արշալոյսեց Գողգոթայի Խաչեցեալին անյիշաչար

ներումով որ ցարդ կ՛արձագանգէ,

«Հայ՛ր, թող դոցա, զի ոչ գիտեն զինչ գործեն»:

Փայլատակող սոյն գերբնական բառերը կրանիտեայ տախտակներու վրայ բանդակուած տառացի մասունքներ չմնացին, այլ զգեցան շունչ և ոգի և համակեցին խիղճով փոթորկահար աշխարհը իրենց ազատութեան և խաղաղութեան մաղթերգութեամբ:

Ռահվիրայ Յիսուսի հրաւէրը Իր Առաբեալներուն և հետեւորդներուն սոյն անձնուրացութեան և անձնազոհութեան դուռը ցոյց կու տայ:

Անձնուիրումի և սրբարար զոհաբերումի ճանապա՛րհն է, որ կ՛երաշխաւորէ առաբելութեան և ծառայութեան սուրբ կոչումով:

Ինչո՞ւ ծնողք մը կը զոհաբերէ իր անձը և ինչքը իր զաւակներուն համար: Որովհետեւ ան՝ անոն՛ց մէջ կը տեսնէ իր ինքնութիւնը:

Զանոնք միայն սիրելով և անոնց համար զոհուելով, սիրած կ՛ըլլայ նաեւ ինքզինքը: Այս հայեացքն ու տեսլութիւնը պարգեւելու համար եկաւ Աստուածորդին և ապրեցաւ Իր արարածներուն մէջ: Գաղափարական ա՛յս դիտանկիւնը ներշնչելու համար, Յիսուս բարոզեց Իր աստուածաբարբառ պատգամները որուն վեհագոյն և շօշափելի արտայայտութիւնն է Գողգոթան:

Ի՞նչ կը պատգամէ «աղ» և «լոյս» ըլլալը սփիւռքահայ անհատին և հաւաքականութեան:

«Ես» և «իմ» բառերը որ գոյութիւն ունին մեր Ոսկեղնիկ բառամթերքին մէջ, պատկանեալ կը համարուին անչափահասութեան և համբակ իմացականութեան: Իմաստասէր միտքն ու շնորհնկալ հոգին չի գործածէր «ես»ն ու «իմ»ը, այլ կը գործածէ «մենք»ն ու «մեր» ասութիւնը:

Իսկ եթէ «աղ» ես և կ՛ուզես պահել քո՛ւ ինքնութիւնդ և «ես»դ, պիտի շարունակես ըլլալ միայն բարեղէն հիմնարկութիւն մը և անլոյս ճրագարան որ փակուած կը մնայ թանգարանի մը ցուցափեղկին ետին որպէս անօգուտ և անպէտ իր մը կամ կարասի մը:

Յիսուս Իր հաւատարիմները չկոչեց «Կանթեղներ», այլ ըսաւ անոնց.

«Դուք էք աշխարհի լո՛յսը»:

Որովհետեւ կանթեղ մը կրնայ ունենալ իր մէջ ձէթ և պատրոյգ ու ըլլալ նաեւ անլոյս ճրագարան: Երկնային կոչումը, որուն հրաւիրուած է հաւատացեալ մը, ֆմահաճ կարգադրութիւն մը չէ՛ ցուցադրելու ինքզինքը որպէս մեծասքանչի կանթեղ մը, այլ «աշխարհի լո՛յսը»: Դառնալ բոցավառ և ճառագայթող լուսարձակ, սպառող և սակայն անհատնում սիրով սպասաւորող ջերմ զգայուն սիրտ մը:

Հաւատացեալ Քրիստոնեայ մը ո՛չ վախնալու և ոչ ալ զգուշանալու է որ լուսաւորելով իր շուրջինները, իր ձէթն ու պատրոյգը կը սպառին:

Տիեզերքի մէջ, բնական օրէնքներու հակընդդէմ, միայն սիրոյ և ծառայութեան հոգին է, որ սպառելով կը բազմանայ որովհետեւ անոնց ակնաղբիւրը Աստուած Ինքն է:

Յիսուսի մեծաշուք յորդորը (դուք էք աշխարհի լոյսը) Իր առաբեալներուն, զիրենք փոքր հոգիութենէ կը փոխակերպէ համաշխարհային անձնատուրութիւններու: Կ՛ազատագրէ զանոնք ազգայնամոլ հոգեբանութենէ և կը դարձնէ զանոնք միջազգային եղբայրակցութեան և տիեզերական Եկեղեցականութեան: Մեր Տիրոջ կոչը, «Դուք էք ձեր

յարանուանութեա՛ն լոյսը» չէ՛, այլ դուբ էբ "**աշխարհի՛ն** " լոյսն է:

Հաւատացեալ մը որբան ալ ապրի և ծառայէ իր եկեղեցիին և իր ազգին մէջ, բնաւ մոռնալու չէ թէ ինբ Ամբողջութեան մը մասնիկն է:

Աշխարհի մէջ լբուած և աննկատ թողուած անձ մը չէ ինբը, այլ մասունբն է Գողգոթայի Պատարագեալ Միածնին և կը կրէ իր Փրկչին մանանեխածիլ հաւատբը:

Այն մեծ Օրը, Երկնային Խնճոյբի որպէս նախերգանբ, «ուրիշներու համար ապրողները» պիտի լսեն որոտահեղ սակայն բնբուշ ձայնը Յիսուսի որ պիտի ըսէ իրենց.

«Եկէ՛բ, Հօրս կողմէ օրհնեալներ,
ժառանգեցէ՛բ այն արբայութիւնը,
որ ձեզի համար աշխարհի
սկիզբէն պատրաստուած է. որովհետեւ
Անօթի էի և զիս Կերակրեցիբ,
Ծարաւ էի և Ջուր տուիբ,
Օտարական էի և Ընդունեցիբ զիս,
Մերկ էի և Հագցուցիբ ինձի,
Հիւանդ էի և Հոգ տարիբ ինձի,
Բանտի մէջ էի և Այցելեցիբ ինձի

-Մատթ. Իե.34-36:

Ապրիլ 10, 1990
Թորոնթօ

Ալպէռ Նորատունկեան
Հայ-Քրիստոնեայ